

Mýty a fakta

Tento text je určen těm mladým lidem, kteří si myslí, že volit pravici je cool

Mýtus č.1:

Placení školného na VŠ zvýší dostupnost vysokoškolského vzdělání pro všechny a přispěje ke zvýšení kvality vzdělávání.

Současná pravicová vláda plánuje zavedení školného ve výši 20.000,- ročně, přičemž lze předpokládat, že v budoucnosti bude tato částka ještě vyšší. Rodiče vysokoškoláků již dnes musí vynakládat nemalé částky za ubytování na kolejích, dopravu, skripta aj. Pravicová vláda plánuje zavedení studentských půjček, přičemž tyto půjčky by se splácely po ukončení studia. Studenti z bohatých rodin by tuto částku uhradili jednorázově, přičemž by dostali slevu 20% z výše školného. Naopak studenti ze sociálně slabších rodin by školné platili v plné výši a navíc i úroky z půjčky. Pro mladého člověka, který vystuduje VŠ, je v současnosti velký problém sehnat zaměstnání, musí řešit otázku vlastního bydlení a tomu by se mělo přidat i splácení studentské půjčky.

Je velmi naivní se domnívat, že zavedení školného povede ke zvýšení kvality výuky na vysokých školách a lepšímu technickému vybavení laboratoří a učeben. Ve skutečnosti představuje plánovaná výše školného pouze 5-10% celkových nákladů na studenta, navíc pravicová vláda plánuje pro rok 2011 snížit výdaje na vysoké školy, vědu a výzkum o 2,4 miliardy korun, takže školné poslouží pouze jako záplata za chybějící peníze v rozpočtech jednotlivých univerzit.

Posledních dvacet let dochází k systematické degradaci českého školství. Úpadek učňovského školství se již delší dobu projevuje chronickým nedostatkem řemeslníků, přičemž na výuční list se pohlíží jako na něco méněcenného, zatímco maturitní vysvědčení se proměnilo na takřka bezcenný cár papíru a střední školy chrlí tisíce absolventů, kteří jen velmi obtížně hledají zaměstnání. Rostoucí počet různých soukromých vysokých škol vede k tomu, že v blízké budoucnosti nebude vysokoškolský diplom zárukou vysoké kvalifikace a absolventi VŠ budou nuceni přijímat i méně kvalifikovanou a hůře placenou práci. Soukromé VŠ je možné přirovnat k supermarketům, ve kterých si každý může koupit diplom dle svého přání a finančních možností.

Mýtus č.2:

Nízké daně zajistí fungující ekonomiku a prosperitu země.

Skutečnost je taková, že přímé daně, obzvláště pak daně právnických osob (firmy), jsou v ČR výrazně nižší než ve vyspělých evropských zemích (Německo, Rakousko, Švýcarsko, Švédsko). U fyzických osob (zaměstnanci) se asociálnost pravicových vlád projevuje v tom, že lidé s příjmem nad cca 140 tisíc měsíčně platí nižší procento z příjmu než člověk s průměrným platem. Je to dáno tím, že jsou zastropovány odvody na zdravotní a sociální pojištění. Řešením je zavedení progresivního zdanění u fyzických osob, kdy bohatí odvádějí do státní pokladny větší procento ze svých příjmů než lidé z nízko a středně příjmové skupiny obyvatelstva. Samostatnou kapitolou je nedokonalá legislativa, která umožňuje podnikatelům, aby se vyhýbali placení daní. Zatímco tedy zaměstnanec, který se poctivě žije svou prací, musí zaplatit daně do poslední koruny, podnikatel, který si užívá luxusu, platí daně jen malé nebo vůbec žádné. Pravice často ráda hlásá, že daně musí být nízké, protože to pak bude bohaté motivovat k tomu, aby zdanili své příjmy a výběr na daních neklesne, ale naopak se zvýší. Skutečnost je taková, že podnikatel, který daně platit nechce, je platit nebude ani kdyby dosahovaly výše pouhého 1 %.

Mýtus č.3:

Je dobře, že jsou ve vládě bohatí lidé jako Schwarzenberg a Bárta, protože už nemají důvod krást.

Výše uvedené tvrzení skutečně působí věrohodně, ale ve skutečnosti se jedná o kardinální omyl. Záleží na optice, kterou na problém nahlížíme. Z hlediska nemajetného člověka se jeví jako logické, že pokud by nabyt velký majetek, nebude mít nadále potřebu shromažďovat další bohatství. Faktem ovšem je, že pro velmi bohaté lidi je jejich bohatství alfou i omegou jejich existence, hromadění dalších majetků je pro ně v jistém slova smyslu živočišnou touhou. Ze sociologického hlediska lze na problém nahlížet tak, že člověk svůj sociální statut porovnává se svým nejbližším okolím a od něj se rovněž odvíjí spokojenost, nebo nespokojenost s jeho životní úrovní, tj. podnikatel se srovnává s jiným podnikatelem, fotbalista Sparty se srovnává s fotbalistou Slavie, manažer s jinými manažery. Nikdo z nich se ovšem nesrovnává s lidmi, kteří mají průměrné, nebo podprůměrné příjmy. Z toho plyne, že i velmi bohatý člověk se může cítit „chudý“, třeba proto, že jeho známý si pořídil dvacetimetrovou jachtu, kdežto on si může dovolit jachtu pouze patnáctimetrovou. V roce 2009 se v tisku objevil případ německého miliardáře, jehož majetek se odhadoval na 2,5 miliardy Euro, který ukončil svůj život skokem pod vlak, protože v důsledku krize se jeho majetek snížil o 400 milionů Euro...tento příklad hovoří za vše. Samostatnou kapitolou je otázka, jestli se může sociálními otázkami zabývat člověk feudálního původu, který prožil bez vlastního přičinění život v blahobytu a nemá ani páru o tom jaké je to žít od výplaty k výplatě a desetkrát obrátit každou korunu než se utratí.

Mýtus č.4:

Zadlužení státu způsobil rozhazovačný sociální systém.

Realita je taková, že v ČR jsou jedny z nejtvrdějších podmínek pro poskytování podpory v nezaměstnanosti v rámci Evropy (např. v Německu a skandinávských zemích bere nezaměstnaný až 80% svého původního platu). Právce podporovaná tendenčními a servilními novináři (Mf Dnes, Hospodářské noviny, Lidové noviny, Respekt aj.) se snaží, bohužel úspěšně, vyvolat třídní boj „naruby“, tj. snaží se poštvat většinu obyvatelstva proti sobě navzájem a z lidí, kteří se stali obětí kapitalistického systému, bezdomovců a nízkopříjmových skupin (matky samoživitelky, senioři) udělat viníky současného stavu. Mladým lidem je neustále nabízená vidina tzv. „amerického snu“, kdy se chudý jedinec vypracuje na milionáře. Tento scénář má k realitě bohužel stejně daleko jako pohádka o červené Karkulce. Celá řada sociologických výzkumů dokazuje, že životní úroveň člověka silně koreluje s životní úrovní jeho rodičů, a to dokonce bez výraznějšího vlivu dosaženého stupně vzdělání. Je to dáno tím, že lukrativní obory na VŠ studují především děti zbohatlíků a na děti z chudších rodin obvykle zůstávají pouze méně lukrativní obory.

Zcela obludných rozměrů dosáhla sociální vyloučenost v Praze a tak se pánové kandidující na pražský magistrát rozhodli vytvořit na okraji Prahy internační tábor pro bezdomovce, aby neobtěžovali „TY“ úspěšné a každodenně jim nepřipomínali jak může jednou skončit každý z nás. Jistě není nutné dělat dlouhý historický exkurz, abychom si uvědomili, která nechvalně proslulá osoba se snažil takto řešit problém občanů „druhé“ kategorie.

Mýtus č.5:

Kapitalismus je nejlepší z existujících společenských zřízení.

V jednoduchosti se dá kapitalismus rozdělit na dvě dějinné etapy, přičemž první etapou je klasický kapitalismus, jehož počátek se datuje do 18.-19. století, druhým pak liberální, resp. neoliberální kapitalismus, který se v různých podobách vyskytuje v posledních cca 30 letech.

Klasický kapitalismus se vyznačoval bezostyšným vykořisťováním pracujících, kdy 16 hodinová pracovní doba byla zcela běžná a fyzicky velmi náročnou práci musely vykonávat i ženy a děti již ve věku 7-8 let. S rostoucím stupněm dosaženého technologického pokroku (především objev parního stroje) se objevil další problém a tím je nezaměstnanost. Zatímco klasický

kapitalismus se založen na tom, že vlastník kapitálu, investuje své prostředky např. do továrny, která zaměstnává lidi, kteří vytvářejí nadpráci, přičemž kapitalista „parazituje“ na práci svých zaměstnanců tak, že drtivou většinu zisků (nadhodnota) si ponechá pro sebe a v důsledku všudypřítomné nezaměstnanosti vyplácí zaměstnancům jen velmi málo s poukazem, že za bránou čeká na jeho místo dalších deset lidí. Soudobá forma kapitalizmu je ovšem mnohem horší než výše nastíněný klasický kapitalismus. Neoliberální kapitalismus, který je v podání současného prezidenta ČR a významného klimatologa Václava Klause znám jako „volná ruka trhu“, se vyznačuje tím, že tentokrát již globální (nadmárodní) kapitál se v zájmu maximalizace zisků přesouvá do zemí, ve kterých je velmi levná pracovní síla (východní a jihovýchodní Asie), kde prakticky neexistují předpisy pro bezpečnost práce a zákony vztahující se k ochraně životního prostředí. Pravicová vláda v ČR je lokajem těchto kapitánů průmyslů a ani v nejmenším nehájí zájmy drtivé většiny obyvatel této země. Klesající počet pracovních míst vede k tomu, že zaměstnavatele mohou dle své libovůle snižovat zaměstnancům platy, nutit ty, kteří mají to štěstí, že práci mají, ke každodenním přesčasům. Jak palčivý je problém nezaměstnanosti se ukazuje ve Španělsku, kde nezaměstnanost dosahuje výše 20 %. O jak ožehavý problém se jedná lze rovněž dokumentovat na situaci v USA, kde raketovým tempem roste nezaměstnanost, každý sedmý Američan žije pod hranicí bídy. O bezradnosti vládní garnitury v USA svědčí i to, že za účelem alespoň částečného snížení nezaměstnanosti vznikají „virtuální“ pracovní místa jako např. člověk, který stojí v supermarketu u dveří a každému přichozímu řekne „dobrý den“, další „profesí“ vykonává člověk, který stojí v obchodě a v ruce drží značkovou sportovní obuv (funguje jako živý regál), případně „zaměstnání“, kdy lidé nahrazující semafor tak, že s řetězem v ruce přechází z jedné strany vozovky na druhou. Řešením je důsledná ochrana pracovního trhu (dovozní cla na zboží ze třetích zemí, zákaz práce přesčas, zkrácení pracovní doby, a to buď na čtyři dny v týdnu, případně na 6 hodin denně) a důsledná obrana zákoníku práce. Je nutné si uvědomit, že podstatou kapitalizmu je to, že několik málo jedinců vykořisťuje zbytek společnosti. Jinými slovy řečeno, bohatství a úspěch několika málo jedinců je vykoupen neštěstím a chudobou mnoha jiných.

Mýtus č.6:

Pravicová vláda zatočí s korupci

Přesně naopak, pravicová vláda vytváří veškeré předpoklady pro to, aby se korupce obzvláště při zadávání státních zakázek za miliardy a desítky miliard rozmohla ještě více. Lze to demonstrovat na zadávání státních zakázek firmám, které nemají transparentní vlastnickou strukturu, takže ten, kdo zakázku vypisuje, ji může rovněž získat. Snižování platů státním zaměstnancům rovněž přispěje k rozmachu korupce na krajské a obecní úrovni, kdy ke korupci se budou uchylovat i lidé, kteří by se jí za normálních okolností nedopustili (např. úředník nebo řadový policista, který má hypotéku na byt a v důsledku snížení platu jí nebude schopen splácet).

Mýtus č.7:

Pravice vytvoří společnost rovných šancí

Tuto frázi s oblibou používá současný ministr financí Kalousek. Že se jedná o naprostý nesmysl je zjevné. Již ze své podstaty lidé přicházejí na svět s různými dispozicemi (duševními, fyzickými atd.). Je jen těžce představitelné, že dítě, které se narodí v hliněné chýši někde v Kamerunu má stejnou šanci se v životě uplatnit jako někdo, kdo se narodil v Beverly Hills se zlatou lžičkou v ústech. Nemajetní rodiče nemohou svým dětem zaplatit celou řadu volnočasových aktivit (umělecké školy, jazykové kurzy, sportovní akce, zahraniční stáže). Dítě současných „elit“ má cestičku takříkajíc předem vyšlapanou, a to nejen díky bohatství svých rodičů, ale také díky celé řadě kontaktů a známostí, které tito lidé mají. Ti z Vás, kteří již studují na VŠ si jistě všimli, že vozový park před jednotlivými fakultami se značně liší, zatímco před přírodovědeckými a technicky zaměřenými fakultami můžete narazit leda tak na starou Škodu 120, před ekonomickými a

právníckými fakultami se to jen hemží novými luxusními vozy. Že by si tito studenti na vozy, jejich cena je běžně kolem jednoho či dvou milionu korun, vydělali po večerech vybalováním zboží v hypermarketu, nebo sbíráním jahod ve Skotsku?

Mýtus č.8:

České zdravotnictví se neobejde bez placení poplatků

V devadesátých letech, kdy pravice (tehdy ještě nesměle) začala prosazovat zdravotnické poplatky, argumentovala tím, že pod pojmem nadstandard se rozumí samostatný pokoj a vlastní TV na pokoji. Dnes, kdy je pravice u moci, jsou občané nuceni platit nejen zdravotní pojištění, ale rovněž poplatky za návštěvu u lékaře, za recepty a doplatky za léky. TOP 09 šla ještě dále a navrhuje, aby se platilo i za operace, které bezprostředně nesouvisí ohrožením života. Do této kategorie spadá celá řada zákroků, např. operace kyčelního kloubu, které zásadním způsobem omezují kvalitu života starších spoluobčanů. Obzvláště senioři, kteří jsou nuceni vzhledem ke svému zdravotnímu stavu brát celou řadu léků, u kterých došlo k dramatickému nárůstu doplatků, v dnešní době čelí deregulaci nájmu (např. v Třinci se jedná o skokové zvýšení nájemného z 38 Kč/m² na 96 Kč/m²), zvýšení DPH u potravin, skokovému zvýšení ceny elektřiny aj. To vše jim pravicová vláda kompenzuje průměrným zvýšením důchodů o 316 Kč – bez komentáře.

Mladí lidé by neměli zapomínat na to, že i oni, bude-li jim dáno, jednou zestárnou a jistě by nechtěli být pravicově smýšlejícími politiky a novináři prezentováni jako příživníci.

K jakým důsledkům může vést zavedení spoluúčasti ve zdravotnictví lze dokumentovat na případu obvodního lékaře v Ostravě Vítkovicích, který na dveřích své ordinace má napsáno, že pacient, který přijde do čekárny a nechce se mu čekat než na něj přijde řada, může zaplatit 100 Kč a předběhnout všechny ostatní. Jistě si každý z Vás dokáže představit situaci, že do ordinace přijdou současně dva zbohatlíci, načež začnou licitovat jako v mariáši a přihazovat stokoruna za stokorunou, kdo k onomu lékaři půjde jako první.

Mýtus č.9:

Budou-li v ČR vysoké daně, špičkoví odborníci odejdou

Tuto větu opakuje premiér Nečas snad každý den. Nesmyslnost tohoto výroku spočívá hned ve dvou rovinách, a to vysoké příjmy mají především lidé pracující ve finančním sektoru, IT a advokacii. Z logiky Nečasova výroku tedy vyplývá, že pouze lidé s vysokým příjmem jsou špičkoví odborníci, zatímco učitelé, mladí lékaři, inženýři v technických oborech aj. žádní odborníci nejsou, jelikož jejich platy se ani vzdáleně neblíží těm manažerským a bankéřským. Každý ze své zkušenosti ví, že jakýkoliv obor je zastoupen lidmi velmi schopnými, průměrnými i těmi méně schopnými. Velkým problémem ČR je skutečnost, že lze své příjmy zdaňovat v tzv. daňových rájích. Tomu lze zabránit velmi jednoduše, a to zavedením vysokých daní na bankovní transakce do těchto daňových rájů.

Mýtus č.10:

Příspěvek na stavební spoření je třeba zrušit, protože spousta lidí tyto prostředky nepoužívá na nákup nemovitosti

Skutečně je mnoho těch, kteří prostředky naspořené prostřednictvím stavebního spoření použijí na nákup vozidla, dovolené atd. Není ovšem nic jednoduššího než vázat stavební spoření na pořízení bytu či rodinného domu a v opačném případě státní příspěvek odebrat. Pro mladé lidi představuje stavební spoření jednu z mála schůdných cest k vlastnímu bydlení. Pokud ministr Kalousek tvrdí, že slevu z daně u těch, kdo mají hypotéku na bydlení je třeba zrušit, protože to zneužívají lidé s vyššími příjmy a nejnižší příjmové skupiny na hypotéku nedosáhnou, zřejmě si neuvědomuje, že skutečně bohatý člověk si koupí nemovitost za prostředky, kterými disponuje, proč by si bral hypotéku a platil vysoké úroky??? (jen pro představu, člověk, který si bere hypotéku na 800 tisíc a splácí jí po dobu 15 let, zaplatí bance včetně úroků 1,2 milionu Kč).

Mýtus č.11:

Já jsem příslušník střední třídy, nejsem „socka“!

Pojem střední třídy se používá tak často, že se mnoho z nás ani neobtěžuje zamyslet na významem tohoto pojmu. Jasná definice střední třídy neexistuje, v anglosaských zemích se nejčastěji za střední třídu označují „bílé límečky“ tedy vyšší státní úředníci, právníci, ekonomové a lékaři. Podle těchto definic je příslušníkem střední třídy člověk, který jezdí ve voze značky Passat, Mazda 6, případně Audi A4 a jeho měsíční příjem je 35 – 40 tisíc Kč. Každý z nás ví ovšem moc dobře s jakými vozidly se nejčastěji setkáme na českých silnicích a dálnicích. Obecně by měl být příslušníkem střední třídy někdo, kdo nepocituje existenční problémy, tedy člověk, který nežije od výplaty k výplatě. Česká společnost má z ekonomického hlediska tvar hrušky, tj. velmi malé procento skutečně bohatých lidí je doprovázeno úzkou střední třídou a velmi početnou skupinou lidí, kteří se vyznačují nižším sociálním statutem nebo jsou přímo chudí. Jedním z mistrovských tahů pravicové propagandy je, že dokázala ve velké části společnosti vzbudit iluzi příslušníka střední třídy, ačkoli tito lidé svým finančním ani společenským potenciálem do střední třídy nepatří. Tato falešná iluze má ještě jeden neblahý důsledek, a to, že lidé se stydí za svůj sociální statut podle hesla „já jsem přece střední třída, nejsem žádná socka!“.

Naprosté nepochopení významu „střední třída“ dokládají sociologická data z USA, kdy 95 % obyvatelstva se pokládá za příslušníky střední třídy, ačkoli každý sedmý Američan žije pod hranicí chudoby.

Mýtus č.12:

Levice umí hospodařit jen na dluh a my mladí to zaplatíme

Každý rozumný člověk ví, že dlouhodobě se na dluh žít nedá. Po listopadu 1989 pravicová vláda vedená Václavem Klausem privatizovala většinu státního majetku a vytvářela tak klamnou představu vyrovnaného státního rozpočtu. Nyní, kdy již není co rozprodávat je situace o poznání horší. Velmi často se až hystericky jako příklad dávala situace v Řecku. Faktem je, že štedrost sociální sítě v Řecku a ČR je nesrovnatelná, kdyby v ČR byl stejný systém jako v Řecku, výše schodku státního rozpočtu by nebyla 150 – 200 miliard, ale několik bilionů korun. ČR je zemí v níž se budují jedny z nejdražších dálnic na světě, armáda nakupuje obrněnce Pandury za mnohem vyšší cenu než Portugalsko, o kauzách jako je pražský projekt OpenCard snad ani nemá smysl hovořit. Kombinací rozumně zvolených úspor a především zvýšením příjmů státního rozpočtu lze zajistit sociálně spravedlivou společnost. V dalším textu jsou uvedena opatření, která zajistí nikoli vyrovnaný, ale přebytkový státní rozpočet.

1. Odstropování zdravotního a sociálního pojištění
2. Zavedení progresivního zdanění fyzických osob
3. Zvýšení daně právnických osob
4. Znovuzavedení paušální daně u živnostníků
5. Zdanění bankovních transakcí do daňových rájů
6. Zavedení speciální daně pro bankovní instituce (viníky současné hospodářské krize)
7. Zavedení protikorupčního agenta provokatéra
8. Institut amnestie pro firmu, která nahlásí kartelovou dohodu
9. Transparentní výběrová řízení na státní zakázky (pouze firmy s jasnou vlastnickou strukturou) a povinná majetková přiznání pro ty, kteří o státních zakázkách rozhodují
10. Zrušení manažerských smluv s obscénními „zlatými padáky“ u manažerů ve státem vlastněných firmách
11. Zvýšení minimální mzdy na 15.000,- a současné provázání minimální a maximální mzdy u státních zaměstnanců (zavedení maximální mzdy – jednalo by se o pevně daný násobek minimální mzdy) v závislosti na vzdělání, délce praxe a pracovitosti
12. Uvalení dovozních cel na zboží ze třetích zemí a posílení kontrolních mechanismů